

הנחיות לקראת ניתוח עפעפיים

ניתוח הרמת עפעפיים עליונים נחשב לאחד הניתוחים השכיחים ברפואה פלסטית בכלל, וברפואת עיניים בפרט. הניתוח מתבצע בחלק ניכר מן המקרים בהתוויה רפואית, כאשר ישנה הפרעה לראייה או לשדה הראייה עקב מנח העפעף העליון. לעיתים, המוטיבציה לניתוח היא קוסמטית כאשר רקמות עודפות בעפעף העליון או התחתון, כמו עור מקומט וכריות שומן בולטות נותנים מראה עייף או עצוב, והמטופל מעוניין במראה ערני ורענן יותר.

מתיחה של העפעף העליון ו/או התחתון והסרת הרקמות העודפות הם הליך פשוט יחסית שמתבצע לרוב בהרדמה מקומית, תחת טישטוש קל, בהשגחת מרדים. יחד עם זאת, בגלל הקירבה לעין והצורך לשמור על בריאותה – רצוי מאד שההליך יתבצע על ידי רופא עיניים אוקולופלסטיקאי מיומן.

חשוב מאד לתאם הציפיות עם המנתח בפגישה הטרם ניתוחית ולקבל הסבר מפורט על ההליך, על הסיכויים והסיכונים.

ההכנה לניתוח כוללת בד"כ הכנת מכתב סיכום מידע רפואי שניתן להשיג בקלות ממזכירות רופא המשפחה, בדיקות דם כלליות (ספירת דם, אלקטרוליטים ותיפקודי כליות) וא.ק.ג. לרוב, מתבקש החולה להפסיק ליטול כדורים נוגדי קרישה מספר ימים לפני הניתוח, אלא אם קיימת סכנה בריאותית משמעותית בהפסקתם, ואז ניתן לשקול לנתח תחת טיפול זה או להמירו בנוגד קרישה קצר-טווח שניתן להפסיק לתקופה קצרה, מספר שעות לפני הניתוח.

המטופל מתבקש להגיע כמחצית השעה טרם הניתוח, בלוויית בן משפחה / חבר, בצום של 5 שעות, למרכז הרפואי, שם הוא נקלט, פותח תיק רפואי, מרואיין ונבדק על-ידי המרדים ופוגש את המנתח.

זמן הניתוח של תיקון צניחת עפעפיים עליונים אורך כשעה. בלפארופלסטי תחתונה יכולה לקחת שעה נוספת. בסיום הניתוח מובל המטופל לכורסא במתחם ההתעוררות, שם הוא נח למשך כשעה, בנוכחות המלווה, עם מסיכת קרח על פניו.

לאחר הניתוח מקובל להמשיך בקירור העפעפיים למשך יומיים-שלושה ובמריחת משחה אנטיביוטית שלוש פעמים ביום, עד פגישת הביקורת שבוע לאחר הניתוח להסרת התפרים. חשוב לנוח ולהימנע מפעילות פיזית קשה, על-מנת שלא להעלות את לחץ הדם וכדי שלא לעורר דימום. רצוי לשבת רוב היום, או לשכב כשמראשות המיטה מורמים או על גבי כר או שניים, כדי לגרום לבצקת ולהמטומות שלאחר הניתוח לרדת בכוח הכובד מאזור העיניים והעפעפיים כלפי מטה, מה שמסייע לספיגה ולהתאוששות.

ניתן להתקלח למחרת הניתוח, לחפוף את הראש, ולתת למים לזרום על הפנים, אך לא לשפשף את העפעפיים בחוזקה. ביומיים-שלושה הראשונים, רצוי לשהות באיזור הבית ולהתרכז בקירור העפעפיים ובמנוחה. לאחר מכן – ניתן לצאת ולהסתובב עם משקפי שמש.

לאחר הסרת התפרים, מוחלפת בד"כ המישחה האנטיביוטית במשחה המכילה סטרואידים, למשך 3-4 שבועות נוספים, על מנת לסייע בספיגת הבצקת ובהשכחת התהליך הדלקתי. בשלבים

מאחרים יותר, אם עדיין יש צלקות שרוצים להעלים – קיימות משחות מיוחדות של סיליקון למטרה זו.

קצב ההחלמה אישי מאד, ותלוי בסוג הניתוח, במטופל וברקע הבריאותי שלו, באיכות העור, בעישון, ובהקפדה על מנוחה וקירור בימים הראשונים. הנפיחות, שנובעת מהבצקות וההמטומות בעפעפיים, נסוגה די מהר, בדרך-כלל בימים הראשונים. לאחר הסרת התפרים, כעבור כשבוע המטופל מתחיל להיראות נורמלי! קצב השינויים בתקופה זו לא נמדד מיום ליום, אלא משבוע לשבוע. לאחר כחודשיים, מתקבלת לרוב התוצאה הסופית מבחינה מאקרסקופית, למרות שמבחינה מיקרוסקופית עדיין קיימים שינויים עדינים שיכולים להימשך עוד חודשים ספורים.

התוצאה הסופית נמדדת כעבור כמה חודשים בפראמטרים אובייקטיביים כמו רמת העפעף, צורתו, סימטריה; ובפראמטרים סובייקטיביים, כגון שביעות הרצון של המטופל.

בברכת בריאות ובהצלחה!

ד"ר ניר זיידר